

**Силабус
освітнього компоненту
(за вибором здобувачів освіти)**

Інтелектуальна власність

Назва дисципліни:	Інтелектуальна власність
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Галузь знань:	-
Спеціальність:	-
Освітньо-професійна (Освітньо-наукова) програма:	-
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=399
Рік навчання:	
Семестр:	
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	зalік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра обліку і оподаткування
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Леонтьєва Ліна Віталіївна
Контактний телефон:	0675400053
E-mail:	alinaleontieva777@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є підготовка майбутніх фахівців у галузі права інтелектуальної власності, формування у студентів системи знань для самостійного вирішення професійних завдань у сфері регулювання правовідносин, пов'язаних з інтелектуальною власністю, а також отримання практичних навичок та уявлень, необхідних для здійснення творчої діяльності та захисту своїх майнових та особистих немайнових прав як в Україні так і поза її межами.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сукупність суспільних відносин, які склалися щодо регулювання прав в сфері інтелектуальної власності при створенні, використанні та захисту результатів творчої діяльності людини, майнових та особистих немайнових прав авторів, підстави їх виникнення та здійснення їх захисту.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

по-перше, засвоєння специфічної фахової термінології, формування професійно грамотної юридичної мови — як важливого компонента правової культури майбутнього фахівця, що дозволить на більш високому рівні в подальшому вивчати інші юридичні науки;

по-друге, розвиток логічного мислення, уміння аргументувати власну позицію, розвиток творчих нахилів студентів;

по-третє, вироблення елементарних навичок дослідницької діяльності, вкрай важливих для самовдосконалення та навчання у вузі.

**Передумови для вивчення освітнього компоненту:
«Правознавство».**

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- здатність визначати ключові тренди соціально економічного та людського розвитку;
- здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання;
- здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень;
- здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання;
- дотримуватися принципів академічної добroчесності
- оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

знати:

- поняття інтелектуальної власності та систему права інтелектуальної власності;
- принципи та джерела авторського права;
- процедуру патентування об'єктів промислової власності;
- нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності;
- поняття та види захисту і охорони об'єктів інтелектуальної власності
- основні нормативні акти в галузі інтелектуальної власності;

вміти:

- використовувати джерела права інтелектуальної власності;
- захищати своє авторське право та суміжні права;
- розраховувати економічну вартість об'єктів інтелектуальної власності;
- патентувати винаходи, корисні моделі та промислові зразки;
- здійснювати захист своїх порушених прав.
- визначати, що відноситься до об'єктів інтелектуальної власності;
- працювати з джерелами захисту права інтелектуальної власності України;
- застосовувати на практиці нормативно-правові акти при забезпеченні правової охорони науково-технічних досягнень та творчої продукції, провести патентні дослідження в певній галузі техніки та оформити заявку на винахід або інший об'єкт промислової власності, заявку на об'єкт авторського права, зокрема на комп'ютерні програми і бази даних, документи на комерційну таємницю, використати патентну інформацію та документацію при проведенні науково-дослідних, проектно-конструкторських, проектно-технологічних розробок з метою створення конкурентоспроможної продукції.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	ЛК – Поняття інтелектуальної власності та система ПР – Поняття інтелектуальної власності. Інститути інтелектуальної власності. Становлення системи правової охорони інтелектуальної власності: історія та еволюція промислової власності, еволюція авторського права. Місце та роль інтелектуальної власності в економічному та соціальному розвитку держави.	2	
	СР – Становлення та розвиток законодавства України в сфері інтелектуальної власності . Державна система правової охорони інтелектуальної власності . Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності	1	
	СР – Становлення та розвиток законодавства України в сфері інтелектуальної власності . Державна система правової охорони інтелектуальної власності . Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності	6	14
2	ЛК – Патентне право ПР – Патентне право: поняття, предмет, принципи, джерела. Об'єкти патентного права. Об'єкти патентного права. Суб'єкти патентного права. Зміст правовідносин у сфері патентного права: набуття прав на винаходи та корисні моделі, набуття прав на промисловий зразок, права та обов'язки власника патенту, порушення прав власника патенту.	4	1
	СР – Оформлення патентних прав. Патентування винаходу і промислового зразка в іноземних державах. Правова охорона службових і секретних об'єктів патентного права. Захист патентних прав	2	1
	СР – Оформлення патентних прав. Патентування винаходу і промислового зразка в іноземних державах. Правова охорона службових і секретних об'єктів патентного права. Захист патентних прав	10	14
3	ЛК – Право інтелектуальної власності на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг ПР – Право інтелектуальної власності на торговельну марку. Процедура реєстрації торговельної марки. Визнання торговельної марки добре відомою в Україні. Реєстрація торговельної марки в іноземних державах.	2	1
	СР – Комерційне найменування: загальна характеристика комерційного найменування, майнові права на комерційне найменування. Право інтелектуальної власності на зазначення походження товару. Процедура реєстрації зазначення походження товару. Майнові права інтелектуальної власності на географічне зазначення. Захист зазначення походження товару в актах міжнародного законодавства	1	14
	СР – Комерційне найменування: загальна характеристика комерційного найменування, майнові права на комерційне найменування. Право інтелектуальної власності на зазначення походження товару. Процедура реєстрації зазначення походження товару. Майнові права інтелектуальної власності на географічне зазначення. Захист зазначення походження товару в актах міжнародного законодавства	10	1
4	ЛК – Авторське право ПР – Поняття авторського права: об'єкти авторського права , Суб'єкти авторського права . Зміст авторського права. Твори, які не є об'єктами авторського права . Твори, які не є об'єктами авторського права. Виникнення та строки дії авторського права.	4	1
	СР – Особливості охорони та використання деяких об'єктів авторського права: авторське право на письмові та усні літературні твори, авторське право на інтерв'ю, авторське право на комп'ютерні програми, авторське право на фотографічні твори, авторське право на аудіовізуальні твори, авторське право на твори архітектури. Правила державної реєстрація авторських прав. Вільне використання авторського права	2	14
	СР – Особливості охорони та використання деяких об'єктів авторського права: авторське право на письмові та усні літературні твори, авторське право на інтерв'ю, авторське право на комп'ютерні програми, авторське право на фотографічні твори, авторське право на аудіовізуальні твори, авторське право на твори архітектури. Правила державної реєстрація авторських прав. Вільне використання авторського права	16	
5	ЛК – Суміжні права. Захист авторських та суміжних прав ПР – Поняття суміжних прав. Об'єкти та суб'єкти суміжних прав. Виникнення суміжних прав. Особливості правової охорони	2	1
	ПР – Поняття суміжних прав. Об'єкти та суб'єкти суміжних прав. Виникнення суміжних прав. Особливості правової охорони	1	

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
	суміжних прав : права виконавців , права виробників записів, права організації ефірного мовлення. Вільне використання об'єктів суміжних прав . Виникнення та строк дії суміжних прав. Колективне управління авторським правом і суміжними правами.		
	СР – Захист авторського і суміжних прав: поняття захисту авторського і суміжних прав, цивільно-правові способи захисту авторського права і суміжних прав, кримінально-правові способи захисту авторського права і суміжних прав, адміністративно-правові способи захисту авторського права і суміжних прав. Найбільш поширені способи порушення авторського права і суміжних прав та боротьба з ними	12	14
6	ЛК – Договори у сфері інтелектуальної власності.	2	
	ПР – Загальна характеристика договорів у сфері інтелектуальної власності. Ліцензійний договір. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.	1	
	СР – Договір комерційної концесії. Інші договори у сфері інтелектуальної власності	12	14
Разом	ЛК	16	4
	ПР (ЛР, СЗ)	16	2
	СР	88	84

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за наявності):

Методи навчання:

- МН1 – словесний метод (лекція);
 МН2 – практичний метод (практичні заняття);
 МН3 – наочний метод (метод демонстрацій);
 МН4 – робота з навчально-методичною і нормативною літературою (конспектування, тезування, складання реферату);
 МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп’ютерними засобами навчання (дистанційне навчання);
 МН6 – самостійна робота (розв’язання програмних завдань);

Система оцінювання та вимоги:

Поточний контроль базується на оцінці результатів вивчення теоретичних питань і виконання завдань практичних занять. Поточний контроль проводиться у формі:

- МО1 – усний контроль (опитування);
 МО2 – письмовий контроль;
 МО3 – тестовий контроль;
 МО4 – практична перевірка;
 ФОЗ – реферати;
 ФО6 – виконання та захист практичних робіт;

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою п’ятибалльної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100- бальною шкалі.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за п’ятибалльною шкалою («5», «4», «3», «2», «1») і заноситься у журнал обліку академічної успішності:

- «відмінно» («5»): здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;
- «добре» («4»): здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з передоводжерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;
- «задовільно» («3»): здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у передоводжералах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов’язувати їх із майбутньою професією;
- «незадовільно» («2», «1»): здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в передоводжералах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою. Здобувач вищої освіти має отримати оцінку зожної теми.

3.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

3.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

4 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$\text{Кпоточ} = K_1 + K_2 + \dots + K_n$$

де К поточ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K_1, K_2, \dots, K_n$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 — Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність убагатобальну шкалу

4-балльна шкала	100-балльна шкала	4- бальна шкала	100-балльна шкала	4- бальна шкала	100-балльна шкала	4- бальна шкала	100- бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

Здобувач вищої освіти складає екзамен (ФО1) з дисципліни.

Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100 - бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни іжче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Середня поточна оцінка з дисципліни повинна бути не нижче «3» (60 балів). Усі пропущені заняття повинні бути відпрацьовані.

З метою мотивації здобувачів до активного та якісного виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки можуть бути додані заохочувальні бали.

Мотивація здобувачів застосовується за умови виконання ними всіх видів навчальної роботи, які передбачені робочим навчальним планом підготовки здобувачів і робочою програмою з навчальної дисципліни.

Рейтингова оцінка з дисципліни та її переведення в оцінки за національною шкалою і шкалою ECTS здійснюється згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХНАДУ.

Таблиця 2 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-балльною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	незараховано

Таблиця 3 — Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерій
90-100		Відмінно	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89		Добре	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79		Задовільно	C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74		Задовільно	D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60–66		Задовільно	E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
35–59	Нездовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34			F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додатково самостійна робота над матеріалом курсу неприведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ»

(https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_0-02.pdf),

«Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат»

(https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ

(https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).

- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристройів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література: (література не пізніше 10 років, окрім 1 фундаментального класичного підручника або монографії)

1. Базова література

1. Дахно І. І. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. для студ. вузів / І. І. Дахно. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К. : Центр навч. літ-ри, 2006. - 277 с.
2. Дроб'язко В.С., Дроб'язко Р.В. Право інтелектуальної власності: Навч. посібник. – К.: Юріном Інтер, 2004. – 512 с.
3. Інтелектуальна власність: навч. посіб. / А.В. Аксютіна та ін.; ред. О.В. Нестерцова-Собакарь. – Дніпро: ДДУВС, 2018. – 140 с.
4. Фордзюн Ю.І., Кабацій В.М. Основи інтелектуальної власності/ Ю.І. Фордзюн В.М.Кабацій: Навч. посібник. – К: Кондор. 2018. – 208.
5. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін.А 41 Інтелектуальна власність: навч. посібник [для студ. вищ. навч.закл.] / За заг ред канд. юрид. наук, доц. Нестерцової Собакарь О.В. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. – 140 с.
6. Дюкарєва К.Ю. Особисті немайнові права інтелектуальної власності співавторів творів науки / К.Ю. Дюкарєва // Загальноукраїнський науково-практичний господарсько-правовий журнал «Підприємництво, господарство і право». 2017. Випуск 9. С. 22-28. Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/9/5.pdf>
7. Дюкарєва К.Ю. Правові підстави виникнення прав інтелектуальної власності співавторів твору науки / К.Ю. Дюкарєва // Всеукраїнський науковий журнал «Право і суспільство». 2018. Випуск 3. С. 50-54. Режим доступу:
http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2018/3_2018/part_2/10.pdf
8. Дюкарєва К.Ю. Права інтелектуальної власності співавторів у разі створення твору науки у зв'язку із виконанням трудового договору / К.Ю. Дюкарєва // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2018. Випуск 50. С. 65-70. Режим доступу:
http://www.visnyk-juris.uzhnu.uz.ua/file/No.50/part_1/17.pdf
9. Мартин В.М. Проблеми правової охорони прав на сортирослин за законодавством України. / Мартин В.М. // Матеріали звітної науково-практичної конференції «Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні». Ч.1. (м. Львів, 7-8 лютого 2017р.). С.226-230.
10. Мартин В.М. Охорона прав на комерційні найменування в мережі Інтернет.// Мартин В.М. // Актуальні проблеми інтелектуального, інформаційного та ІТ права: матеріали другої всеукраїнської науково – практичної конференції (Львів, 27-28 жовтня 2017 р.). – Львів: Юрид. ф – т Львів. нац. ун – ту ім. І. Франка, 2017. – С. 182-189.
11. Самагальська Ю.Я. Legal regulation of internet advertising. Вісник Львівського Університету. Серія Юридична. Львів: Львівський нац.ун-т, 2018/. Вип. 66. С.208-214
12. Самагальська Ю. Я. Правова охорона патентного права в США / Ю. Я. Самагальська // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : матеріали ХХIV звітної науково-практичної конференції (7-8 лютого 2018 р.) : у 2-ох ч. Ч. 1. – Львів : Юридичний факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, 2018 – С. 212-216.
13. Яворська О. С. Охорона авторських і суміжних прав у разі їх порушення з використанням мережі Інтернет. Право України. 2018. № 1.
14. Створення, охорона, захист і комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції, (22.04.2021, м. Київ) : ел.збірник / Упоряд.: М.В. Дубняк, А.С. Ромашко, – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 185 с. 15. Винахідницька діяльність у наукових установах / За ред. Ю.М. Капіци; кол. вторів: Ю.М. Капіца, Т.Г. Косенко, Д.С. Махновський, І.І. Хоменко, Н.І. Арапова, М.П. Турів: Наук.-практ. вид. К.: Логос, 2021. 455 с.. Видання може бути отримано за ліцензією відкритого доступу на сайті НАН України: https://ipr.nas.gov.ua/?page_id=1890
16. Промислова власність у цифрах. Показники діяльності у сфері промислової власності за 2020 рік – Режим доступу: <https://ukrgpatent.org/uk/articles/rzvit> , <https://ukrgpatent.org/attachs/promvlasnist-2020.pdf>
17. Заявка на корисну модель № u202101305, МПК B24C 21/16, B23C 5/02. орцева фреза заявл. 15.03.2021, /Кузнецов Ю.М., Гутнік А.З., Сомов Д.О.
18. Кузнецов Ю.М. Причини руйнації вищої технічної освіти і науки в Україні і шляхи виходу з кризи //Науково-інформаційний вісник ГО НАНВОУ, №1-2, 2019. – С.61-64.
19. Ромашко А.С., Гаврушкевич Н.В., Янюк Д.В. Географічні зазначення. Законодавство, бази даних, пошук // Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність: зб. наук. Пр. XVI Міжнар.

- наук.-практ. конф., 12-13 берез. 2020р. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2020. с. 162-165.
20. Кодекс етики професійного археолога. [Електронний ресурс] Останній доступ 18 квітня 2021, URL <http://www.vgosau.kiev.ua/pro-nas/normatyvnopravova-baza/155-kodeks-etyky>.
21. Мельник Р. Про академічну добросердість та небезпеки у боротьбі за неї. URL: <https://osvita.ua/vnz/74950/> (дата звернення 16.04.2021).
22. Леонтьєва Л.В. Деякі особливості правового регулювання майнових і немайнових прав інтелектуальної власності// Юридичний науковий електронний журнал №11, 2021 с.54-58. URL www.lsej.org.ua.
23. Леонтьєва Л.В. Правова охорона торговельної марки в Україні на рівні національного законодавства// Економіка. Фінанси.Право.№ 11, 2021 URL www.epf.in.ua

2. Допоміжна література

24. Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі". [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/816-20#n9> Правила розгляду заяви на винахід та заяви на корисну модель» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-in/laws/main.cgi?reg=z0364%2D02&p=111141026130> Дата звернення 02.04.2021 р.
25. Инструкция к Договору о патентной кооперации (текст, имеющий силу с 1 июля 2020 г.). [Електронный ресурс]. – Режим доступу: https://www.wipo.int/export/sites/www/pct/ru/texts/pdf/pct_regs.pdf Дата звернення 07.04.2021 р.
26. Правила складання і подання заяви на винахід та заяви на корисну модель. [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0173-01> Дата звернення 8.04.2021 р. – Назва з екрану.
27. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15> – Дата звернення 2.04.2021 р.
28. Закон України «Про правову охорону географічних зазначенень». Закон від 16.06.1999 № 752-XIV. Відомості Верховної Ради України, 1999, N 32, ст.267. Редакція від 04.10.2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Про правову охорону географі... | від 16.06.1999 № 752-XIV (rada.gov.ua) .
29. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-XII (в редакції закону № 2627-III від 11.07.2001). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text> (дата звернення 16.04.2021)
30. Про вищу освіту : Закон України від 1 липня 2014 р. № 1556-VII <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення 16.04.2021)
31. Про освіту : Закон України від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення 16.04.2021)
32. Щодо забезпечення академічної добросердісті у закладах вищої освіти : лист Міністерства освіти і науки України № 1/9-565 від 26 жовтня 2017 р. // Інформаційний збірник та коментарі МОН України від 11.2018 — 2018 р., № 11, стор. 41.
33. Проект Закону про внесення змін до деяких Законів України щодо присудження наукових ступенів № 4667-1 від 15.02.2021. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=71083 (дата звернення 16.04.2021)

3. Інформаційні ресурси

14. <http://rada.gov.ua>
15. <http://www.kmu.gov.ua/mainestat>
16. <http://www.minfin.gov.ua>
17. <http://www.mlsp.gov.ua>
18. <http://www.dkrp.gov.ua>
19. <http://www.ukrdzi.com.ua>
(адреси сайтів з матеріалами)

підпис

ПІБ

Завідувач кафедри

підпис

Ковальова Т.В.

ПІБ